

Op weg naar toereikende structurele financiën voor gemeenten

Willem-Jan Stegeman, wethouder financiën
Amersfoort, lid VNG-commissie Financien

Korte inleiding

- Financiële situatie bij gemeenten: facts & figures
- Inzet VNG richting kabinetsformatie en wat er tot nu toe is bereikt

Een insider over onze kansen bij de formatie

- Uri Rosenthal, oud-informateur bij kabinet Rutte I
- Tips & tricks hoe we ons als gemeenten het beste kunnen positioneren en profileren

Schrale jaren doen nog steeds pijn 1/3

Opschalingskorting gaat nog jaren pijn doen, met name aan het eind loopt korting hoog op

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Struc
Opschalingskorting	-60	-120	-180	-240	-300	-370	-460	-570	-690	-820	-960	-960

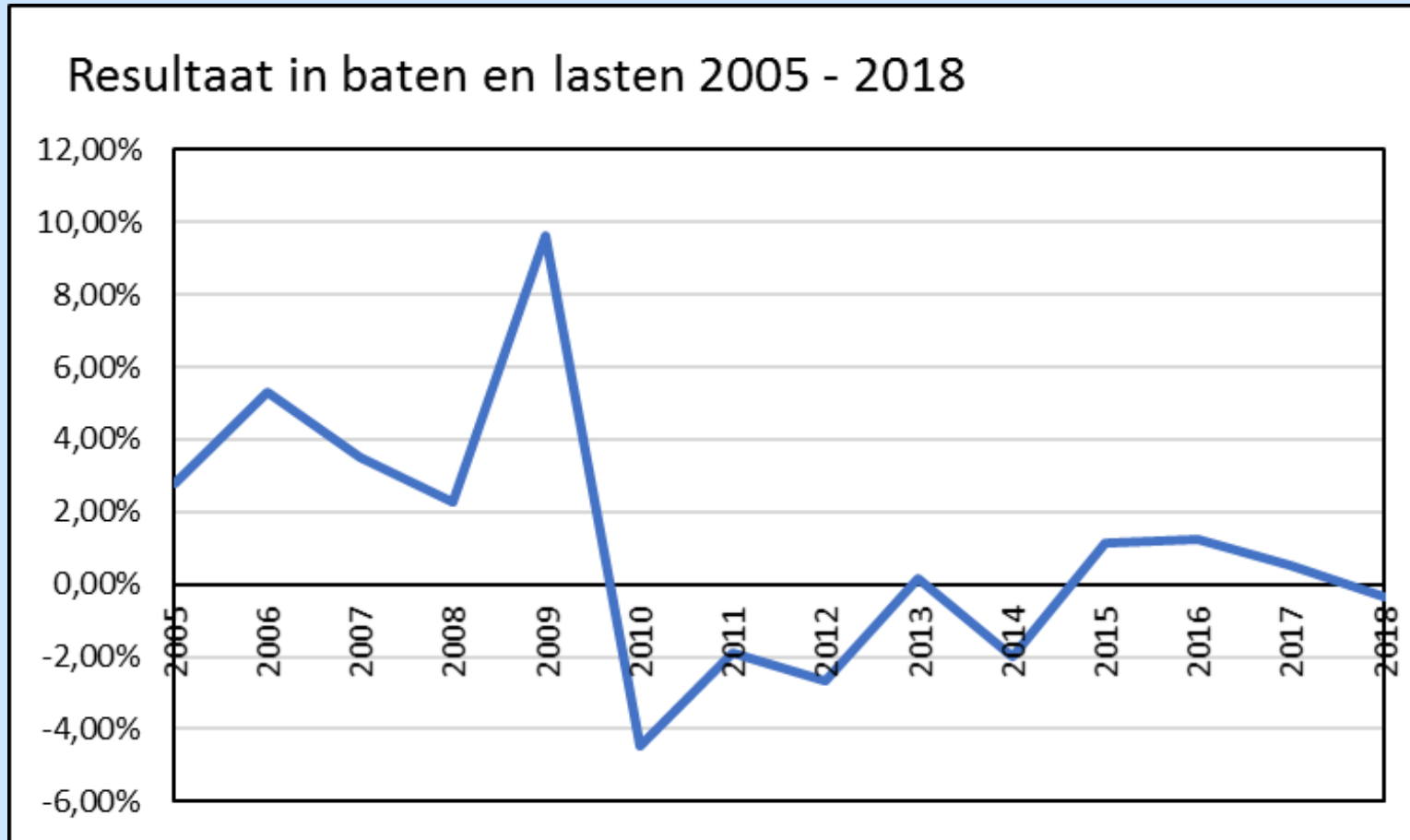
Koude kortingen (zonder taakwijziging)

	Structureel
Opschalingskorting	-960
Re-integratie (sinds 2009)	-900
Huishoudelijke Hulp	-650
Onderwijshuisvesting	-256
Raadsleden	-18
Korting op BCF	-500
Sub-totaal	-3.284

Ombuiging bij decentralisatie sociaal domein

	Structureel
3D's Wmo	-654
3D's Jeugd	-450
3D's Participatie/WSW	-290
Sub-totaal	-1.394

Totale bezuiniging 4,68 mld

Gemeenten hebben vooral problemen om de exploitatie rond te krijgen

Exploitatie tekort bij veel gemeenten:

2016 : 139 gemeenten
 2017 : 185 gemeenten
 2018 : 204 gemeenten
 2019 : ?-? gemeenten
 2020 : 205 gemeenten

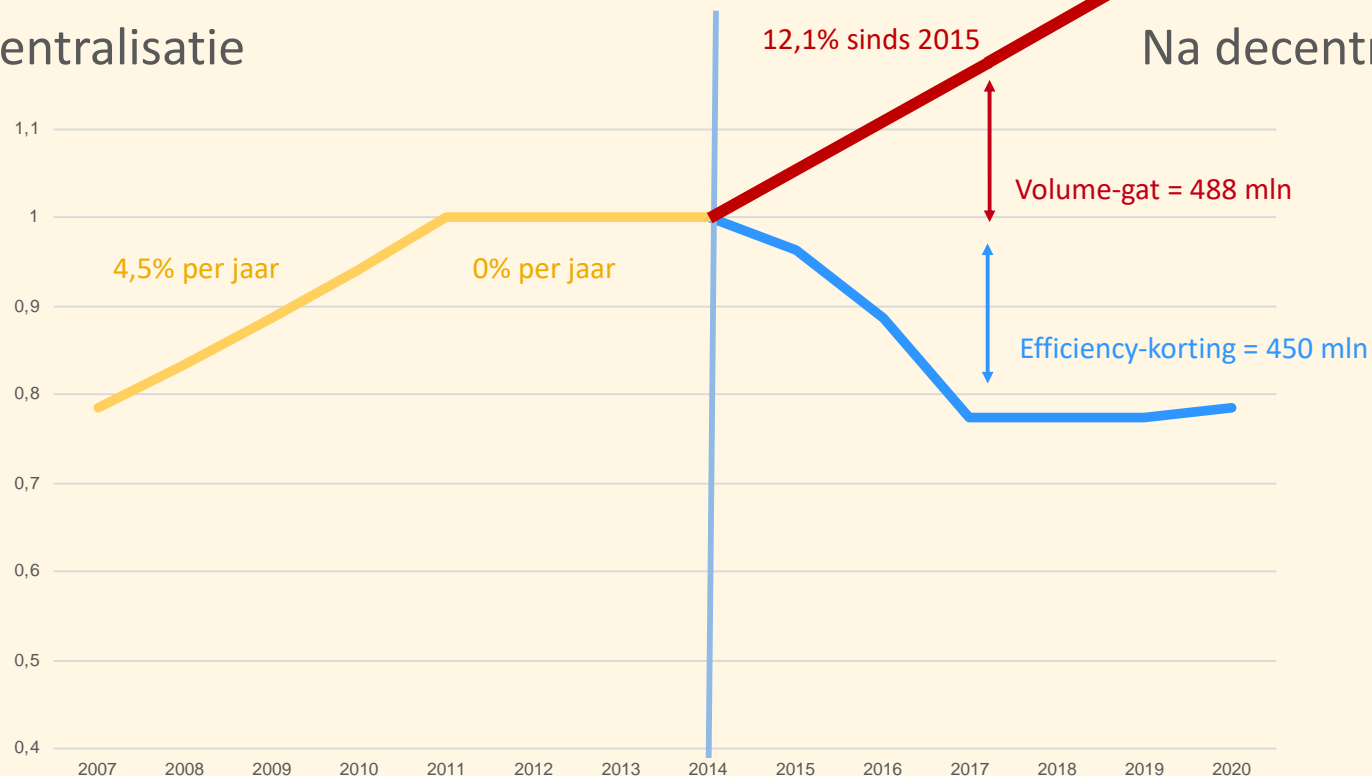
Gevolg:

- Interen op reserves
- Verdringing van investeringen
- Lokale lasten omhoog
- Uitgaven sociaal domein verdringen andere uitgaven

Feitelijke situatie gemeentelijke financiën 3/3

Tekort Jeugdhulp

Vóór decentralisatie

Na decentralisatie

Tekort

Inmiddels ca. 1,5 mld

Geen boeggolf

Groei ook in 2018 en 2019 doorgezet

En vergeet niet

Sinds 2019 ook aanzuigende werking in Wmo van abonnementstarief

Wat willen we bereiken? (1)

Inzet VNG

Tekorten Jeugd
Structureel oplossen

Wmo abo-tarief
Volledige compensatie

Opschalingskorting
Schrappen

Stabiele accressen
Brede koppeling

Stappen tot dusver

Incidenteel 1 mld extra voor 2019-2021

Verlenging: ook in 2022 300 mln

Toezegging onderzoek tbv struct. oplossing met semi-bindende arbitrage

Afspraak over monitoren volume-ontwikkeling

Uitkomst monitor laat trendbreuk zien

Verschil van inzicht met VWS over noodzaak tot aanvullende compensatie

Bevriezen opschalingskorting in 2020 en 2021 (70 mln + 160 mln)

Bevriezen accressen 2020 en 2021 tbv stabiliteit

Aparte compensatie voor coronakosten buiten accres om (ca. 1,5 mld inmiddels)

Wat willen we bereiken? (2)

Inzet VNG

Financiële problemen zijn structureel,
En vragen dus om structurele oplossing

Opstelling Rijk tot dusver

Wel zorgen over financiële positie
gemeenten, maar twijfel over structurele
karakter. Daarom steeds incidentele
oplossingen in combinatie met nader
onderzoek

Op naar de discussie

Hoe gaan we het optimale eruit slepen?

- 1. Insiders aan het woord:** hoe schatten zij onze kansen in?
- 2. Onszelf confronteren:** een aantal strategische dilemma's

Tijd voor discussie

Insider aan het woord: Uri Rosenthal

Oud-informateur bij kabinet Rutte I en voorm. minister Buitenlandse Zaken

Tips & tricks

Wanneer hebben we als gemeenten de meeste kans van slagen?

Hoe kunnen we ons als gemeenten het beste positioneren/profileren?

Chat

Vragen kunt u voorleggen via de chat in MS Teams.